

Журналдың редакциялық саясаты

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы»

1. Журнал туралы жалпы мәлімет

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы» журналы 1992 жылы құрылды. Журналдың негізін қалаушы және баспагері - әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті. Журналда мекеме, басылымның ізі, ISSN, eISSN, редакция алқасы, редакциялық саясат, жарияланым этикасы және веб-сайтты көрсете отырып, әзірленген және бекітілген мұқаба және титулдық беттер бар.

Журнал жылына периодты түрде 4 рет шығады.

Журнал «Ұлттық ғылыми-техникалық сараптама орталығы» АҚ (NCSTE) АҚ-ның қазақстандық дәйексөздер базасына индекстеледі (KazBC).

Журнал мақалалары CrossRef дерекқорында тіркеледі және әр автордың мақаласына DOI - электронды құжаттарға сілтеме жасау және сілтеме жасау үшін пайдаланылатын цифрлық объект идентификаторы берілуі керек.

Журнал сонымен қатар оқырмандар үшін ашық қол жетімді жерде elibrary.ru Ғылыми электрондық кітапханасында орналастырылған және «Ресейдің ғылыми дәйексөз индексі» (RSCI) талдамалық мәліметтер базасына енгізілген.

Журналдың редакция алқасына қазақстандық және шетелдік жетекші ғалымдар кіреді.

Журнал авторлық басылымдардың ақпараттық ашықтығы мен қол жетімділігі саясатын ұстанады, мақалалар журналдың сайтында үш тілде толық мәтінді қол жетімділікте орналастырылған.

1.1 Журналдың мақсаты мен міндеттері

Журналдың мақсаты - зерттеушілердің математика, механика және ақпараттық технологиялар саласындағы ғылыми жетістіктерімен танысу, сондай-ақ ғылыми қауымдастықпен жұмыс жасайтын авторлардың жетістіктерін жариялау.

Журналдың міндеттері:

- Математика, механика және ақпараттық технологиялардың барлық салаларында мақала жариялау;

- Қазақстанның әр түрлі аймақтарында және шетелдерде математика, механика және ақпараттық технологиялар саласында жүргізілген іргелі, қолданбалы, инновациялық зерттеулердің жаңа ғылыми нәтижелерін қамту;

- Журналды әлемге, журналдар мен мақалалардың халықаралық мәліметтер базасына қосу арқылы әлемдік білім беру қоғамдастығындағы қазақстандық және шетелдік авторлардың ғылыми зерттеулерінің нәтижелерін көрсету;

- Жас ғалымдардың ғылыми зерттеулерінің нәтижелерін талқылау үшін ашықтық пен қол жетімділік ортасын құру.

1.2 Журналдың тақырыптық бағыттары

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы» журналы математика, механика және информатиканың ең өзекті бөлімдері бойынша ғылыми мақалалар, сонымен қатар әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың механика-математика факультетінде өткен конференциялар туралы қысқаша баяндамалар, елдегі және шетелдегі математикалық өмір туралы ақпараттарды жариялайды.

Журналда теориялық және қолданбалы зерттеулердің барлық негізгі тақырыптық бағыттары бойынша нақты ғылыми мәселелер бойынша түпнұсқа мақалалар жарияланады, мысалы:

- Алгебра, логика, геометрия.
- Математикалық талдау.
- Функциялар теориясы, функционалдық талдау.
- Дифференциалдық теңдеулер.

- Математикалық статистика.
- Тиімді басқару, сандар теориясы.
- Математикалық логика. Алгоритмдер теориясы.
- Есептеу математикасы.
- Теориялық механика.
- Қолданбалы механика және қозғалысты басқару.
- Гидродинамика. Аэромеханика.
- Газ және толқын динамикасы.
- Серпімділік теориясы. Пластикалық теория.
- Робототехника.
- Информатика және ақпараттық жүйелер.
- Кибернетика. Бағдарламалау.
- Есептеу техникасы.
- Жасанды интеллект.

* Журналда жариялауға мақұлданған қолжазбаның авторлары мақаланы жариялау үшін бекітілген төлем құжатына сәйкес басылым үшін ақы төлеуге міндетті. Бағалардың бекітілген құжатына

сәйкес мақала жариялау үшін мақаланың әрбір бетіне 500 теңгеден төленеді. Ерекше жағдайларда, журнал сериясын қаржыландырудың басқа көздері болған жағдайда, авторлар мақаланы жариялағаны үшін төлемнен толық немесе ішінара босатылуы мүмкін.

Автор төлем жасағаннан кейін PDF форматында төлем туралы түбіртектегі журнал редакциясының электронды мекен-жайына жібереді.

2. Қолжазба жариялау шарттары

Қолжазбаны жариялау мерзімдері

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» журналы жылына периодпен 4 рет желілік (электронды) форматта журналдың келесі белгіленген мерзімдерінде шығарылады: бірінші саны ағымдағы жылдың 20 наурызына дейін, екінші нөмірі - 20 маусымға дейін шығарылады; үшінші шығарылым - 20 қыркүйекке дейін және төртінші шығарылым - 20 желтоқсанға дейін.

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» автор (авторлар) тарапынан бұрын жарияланбаған, қазақ, орыс немесе ағылшын тілдерінде журналдың тақырыптық бағыттарына сәйкес келетін және қолжазба форматының талаптарына сәйкес жасалған мақалалар қабылданады.

Журналдың ғылыми мақалаларында түйіндеме, кілт сөздер және авторлар туралы ақпарат, оның ішінде келесі мәліметтер – авторлардың аты-жөні, жұмыс орны, мекен-жайы көрсетіледі. Авторлардың тізімінде бірінші автор негізгі автор болып саналады, ал корреспонденция үшін автор (*) белгісімен көрсетіледі.

Ғылыми мақаланың қолжазбасын автор корреспонденция үшін редакция алқасына (2 және одан да көп авторлар болған жағдайда қолжазбаның авторлық ұжымының санынан анықталады) журналдың келесі саны шыққанға дейін кемінде екі ай бұрын ұсынады. Журналға жариялау үшін қолжазбалар көлемде қабылданады (тақырыбын, авторлары туралы мәліметтерді, аннотацияларды ескермей), кілт сөздер, библиографиялық тізім кемінде 1500 сөзден және 7000 сөзден аспауы керек.

Қолжазба автормен электронды платформа арқылы барлық әдістемелік мақалалар мен оның авторларын көрсете отырып, корреспонденцияға жіберілуі керек. Бір автордың мақаласы (жеке немесе бірлескен авторлықта дайындалған) журналда күнтізбелік жыл ішінде бір реттен артық емес жариялануы мүмкін.

Авторлар редакцияға бұрын басқа басылымдарда жарияланбаған (баспа, электронды және басқа ашық көздерде) шығарманың түпнұсқасын ұсынуы керек. Авторлар зерттеу

нәтижелерінің сенімділігі, жаңалығы және дәлелдемесі үшін жауап береді. Қолжазбаны редакция алқасы мен журналдың рецензенттері қарау кезеңінде «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары», сондай-ақ жарияланғаннан кейін авторлар бұл қолжазбаны басқа басылымда жариялау үшін ұсынбауға міндеттенеді.

Қолжазбамен жұмыс жасау кезеңдерінде редакция, хат алмасу мен рецензенттер үшін автор арасындағы байланыс электронды (онлайн) платформа OJS арқылы, ал ерекше жағдайларда - электрондық пошта арқылы жүзеге асырылады.

Журналдың редакциялық алқасы автордан / авторлардан алынған қолжазбаларды қарастырады, олардың рецензиясын ұйымдастырады және электронды платформа арқылы қолжазба алынған күннен бастап екі ай ішінде жариялау туралы немесе жариялаудан бас тарту туралы шешім қабылдайды.

Журналда жариялауға мақұлданған қолжазбаның авторлары (авторлары) әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың ғылыми журналдарында жариялау үшін бекітілген прејскурантқа сәйкес басылым үшін ақы төлеуге міндетті. PDF форматында жариялау үшін төлем туралы түбіртекті автор (лар) журнал редакциясының электронды мекен-жайына жібереді.

Әдеби көздерден алу және плагиат

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары », қолжазбаны формальды талаптарға сәйкестігін (қолжазба дизайны) қарастыру кезінде, плагиат тексеру жүйесін қолданып қолжазбада алынған мәтіннің бар-жоғын тексереді, оған қол жеткізу университеттің жазылымымен немесе ұлттық жазылым негізінде жүзеге асырылады.

Плагиатқа қарсы жүйенің тексеру нәтижелері бойынша түпнұсқалығы 75% -дан асатын түпнұсқа қолжазбалар және / немесе сол қолжазбалар ғана қарауға жіберіледі. Егер қолжазба журналды жобалау талаптарына сәйкес келмесе және плагиат тексеруінің нәтижелері бойынша жасалған түпнұсқа жұмыс болмаса, тиісті өзгертулер енгізу және журналдың электрондық платформасы арқылы редакциялық кеңестің қарауына қолжазбаны қайта жіберу үшін қолжазба авторға хат алмасу үшін қайтарылады.

Егер авторлар қолжазбаны жазу кезінде шығармаларды, мақалаларды, ережелерді немесе басқа зерттеушілердің дәйексөздері мен мәлімдемелерін қолданған болса, онда олар міндетті түрде осы ғалымдардың еңбектеріне сілтеме жасап, келтірілген мәтінді дұрыс форматтауы керек. Плагиат - ҚазҰУ ғалымының этикалық кодексінің қағидаларын бұзатын этикаға қайшы әрекет және «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» журналына қабылданбайды.

Баспа процесіне қатысатын адамдар, атап айтқанда «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» журналының редакциялық кеңесінің мүшелері ғылыми жарияланымдардың жоғары сапасын қамтамасыз ету үшін, жариялау қызметінде дұрыс емес ақпараттарды пайдалану, деректерді бұрмалау және т.б. сияқты әділетсіз тәжірибелерді болдырмау үшін, қоғамның ғылыми жетістіктерін мойындауын қамтамасыз ету, ғылыми қағидаларға, стандарттар мен нормаларға сәйкес келуге міндеттенеді. халықаралық қауымдастық және ҚазҰУ қабылдаған этика әл-Фараби, сондай-ақ осындай заң бұзушылықтардың алдын-алу шараларын қабылдау.

«ҚазҰУ Хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» авторларды, редакция алқасының мүшелерін, рецензенттерді халықаралық қоғамдастық және ҚазҰУ қабылдаған ғылыми этика қағидаларын, стандарттарын және нормаларын бұзбауға міндеттенеді. әл-Фараби.

Халықаралық қауымдастық қабылдаған ғылыми этика принциптері, стандарттары мен нормалары бұзылған жағдайда және ҚазҰУ-де әл-Фараби, журналдың редакциялық алқасы «ҚазҰУ-дың ғылыми журналдары үшін басылым этикасы» бойынша ҚазҰУ ғалымының этикалық кодексі әл-Фараби және жариялау этика комитетінің стандарттарына (COPE) сәйкес әрекет етуге міндеттенеді.

Егер мақала «ҚазҰУ Хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары», ғылыми этика қағидаларын, стандарттары мен нормаларын бұзудың дәлелденетін фактілері (фактілері) анықталған жағдайда редакция осы мақаланы жарияланған санынан және

журналдың ресми сайтынан алып тастауға міндеттенеді (мақаладан бас тарту) автордың (авторлардың) ғылыми этика қағидаттарын, стандарттарын және нормаларын нақты бұзушылықтарын міндетті түрде көрсете отырып, журналдың келесі санына тиісті хабарландыру орналастырыңыз.

Ғылыми этика қағидаларын, стандарттарын және нормаларын бұзудың дәлелді фактісі анықталған мақаланың авторы (авторлары) «ҚазҰУ Хабаршысы Математика, Механика, Информатика сериялары» және әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да жарияланған басқа да ғылыми журналдарда ғылыми этика қағидаларын, стандарттарын және нормаларын бұзу фактісін (лерін) анықтаған күннен бастап келесі 3 күнтізбелік жыл ішінде жариялауға жол берілмейді.

Рецензиялау процесі

Журналдың редакциясына келіп түскен және формальды талаптарға сәйкес келетін қолжазбалар, жобалау талаптары және плагиат тексеру жүйесі арқылы тексеруге негізделген түпнұсқа индикаторы міндетті түрде әрі қарай қарау үшін жіберіледі.

Егер қолжазба авторы (лар) басқа ғалыммен (ғалымдармен) мүдделер қақтығысы болса, онда ол (авторлар) осы қолжазбаны көрсетілген ғалымға (шолушыға) жібермеу үшін, ілеспе хатта осындай мүдделер қақтығысының болуын көрсетуі керек.) және қолжазбаны біржақты бағалау.

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» журналында рецензияланған қолжазба тақырыбы бойынша ғылым кандидаты, ғылым докторы, философия докторы (PhD) және ғылыми мамандандырылған ғылыми дәрежесі бар кем дегенде екі ғалым жүргізетін екі жақты «соқыр рецензия» қолданылады.

Шолу құпия түрде жүзеге асырылады: мақаланың қолжазбасы рецензенттерге журналдың электронды платформасы арқылы авторлар туралы мәлімет көрсетілмей жіберіледі. Рецензенттерден қолжазбаның негізгі ғылыми критерийлерге сәйкестігін, сондай-ақ оның маңыздылығын анық, объективті және дәлелді бағалауы қажет.

Рецензенттерден қорытынды алғаннан кейін, бас редактор рецензенттердің деректерін көрсетпей, пікірлерге жауап беруі, тиісті өзгертулер енгізуі және қолжазбаны электронды платформа арқылы қайта жіберуі үшін оларды авторға корреспонденцияға жібереді. Автор (лар) түсіндірмесіз, түсініктемелерге жауап беруден бас тартып, қолжазбаға өзгертулер енгізіп, оны «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» журналының редакциясына жібере алады.

Барлық пікірлерге жауап бергеннен кейін, рецензенттердің пікірлерін жою үшін қолжазбаға өзгертулер енгізіп, журналдың редакциясына қайта жібергеннен кейін, ғылыми редактор барлық материалдарды рецензенттерге (рецензенттерге) қайта қарауға жібереді.

Екі рецензент пен жауапты редактордың оң қорытындылары бар қолжазба «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» журналында оларды баспаға қабылдау ретіне сәйкес жариялануға ұсынылады. Редакция мақұлдаған қолжазбалар журналды шығару үшін жауапты хатшыға беріледі.

Егер рецензенттердің бірі қолжазба туралы оң қорытынды, ал екіншісі - теріс тұжырым берген болса, онда ғылыми редактор қолжазба тақырыбы бойынша маман болып табылатын үшінші шолушыға немесе редакция алқасының мүшесіне жібереді. Егер үшінші рецензент немесе редакция алқасының мүшесі оң қорытынды берсе, қолжазбаны жариялауды қабылдау / қабылдамау туралы соңғы шешімді «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары » журналының ғылыми редакторы қабылдайды.

Екі жағымсыз пікір болған жағдайда, қолжазба журналда жариялаудан ауытқып кетеді.

Өзара бағалау нәтижелері бойынша редакция алқасы қабылдамаған мақалалардың материалдарын редакция өз мақсаттарына пайдаланбайды. Редактор немесе жауапты хатшы жариялаудан бас тарту туралы авторға хат-хабар жібереді және рецензенттердің пікірлерін жібереді.

Журналдың электронды платформасында қолжазбаларға арналған шолулар электронды форматта үш жыл бойы сақталады.

Қарау мерзімін мақалаға жауапты редактор тағайындайды, ал рецензенттердің қолжазбаны қарау мерзімі материалды рецензенттерге жіберген күннен бастап екі айдан аспайды.

Тегін қол жеткізу саясаты және мұрағаттау

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы»

журналының ресми сайтында оның мазмұнына ашық қол жетімділік ұсынылады. Бұл әлемдік ғылыми қоғамдастықта журналға кеңірек ақпараттық қол жетімділікті қамтамасыз етеді.

[Будапешт ашық қол жеткізу бастамасы](#) бойынша «Ашық қол жетімділік» дегеніміз - "бұл кез-келген қолданушыға оқуға, жүктеуге, көшіруге, таратуға, басып шығаруға, іздеуге немесе осы мақалалардың толық мәтіндеріне сілтеме жасауға, оларды индекстеу үшін тексеріп шығуға, оларды бағдарламалық жасақтамаға мәліметтер ретінде беруге және оларды кез-келген басқа заңды мақсатта, қаржылық, заңдық немесе техникалық кедергілерсіз, Интернетке қол жетімділіктің ажырамас бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін ақысыз қол жетімділік".

Сондай-ақ журналдың веб-сайтында авторлар мен оқырмандарға журнал қызметі туралы қажетті ақпарат: жариялау шарттары, қолжазбаларды журналға тапсыру және ұсыну ережелері, журналды қалыптастыру және қолжазбаларды қарау тәртібі, басылым этикасы, редакция алқасы туралы ақпарат, ғылыми редактор мен жауапты хатшының байланыс деректері келтірілген.

Оқырмандар мен авторлар журналдың бұрынғы және ағымдағы кезеңдерінің электронды нұсқаларын архив бөлімінен қарай алады. Сондай-ақ журнал шығарылымдарының электронды және баспа нұсқалары ұзақ мерзімде университет кітапханасында elibrary.kaznu.kz архивтеледі және журналдың барлық шығарылымдары Қазақстан Республикасы Ұлттық кітап палатасының архивіне және Қазақстан Республикасының Мемлекеттік ғылыми-техникалық сараптама ғылыми орталығына жіберіледі.

Журналдың барлық жарияланымдары Creative Commons Attribution лицензиясы (CC BY-NC 4.0) шарттары бойынша ақысыз және шектеусіз таратылады.

Авторлық құқық және лицензиялау

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы»

журналы мақалаларының авторлары ғылыми жұмысқа моральдық құқығын сақтай отырып, жариялау құқығын мақаламен бірге журналға береді, және оны [Creative Commons Attribution лицензиясы \(CC BY-NC 4.0\)](#) бойынша бір уақытта лицензиялайды. Жарияланған туындының авторлық құқығының иесі - баспагер - әл-Фараби атындағы ҚазҰУ болып табылады.

Қолжазбаның авторлығы (моральдық тұрғыда) қолжазбаны жасауға, идеяны қалыптастыруға, мақаланы жазуға, нәтижелерді түсіндіруде тікелей қатысқан және ғылыми нәтижелер алуға үлкен үлес қосқан зерттеушілерге тиесілі.

Creative Commons Attribution лицензиясының шарттары бойынша авторлар өздерінің қолжазбаларына моральдық құқықтарын сақтайды, сонымен бірге басқаларға мақаласын еркін жүктеуге, қайта пайдалануға, қайта бастыруға, өзгертуге, таратуға немесе көшіруге мүмкіндік бере отырып, осы жұмыстың авторлығын міндетті түрде растай отырып және осы журналдағы бірегей басылымға сілтеме жасай алады. Осы әрекеттердің барлығы үшін журналға сілтеме көрсетілген кезде авторлардан немесе баспадан рұқсат талап етілмейді.

Авторлар өз мақалаларын басқа ақпарат көздерінде (мысалы, институционалдық мұрағатта, әлеуметтік желілерде және т.б.) оның осы журналда түпнұсқалық жарияланымна міндетті түрде сілтеме жасай отырып тарата алады.

Құпиялылық шарттары

Авторлар туралы ақпарат - олардың аты-жөні, туыстастығы, байланыс мәліметтері, олардың қызметі мен ғылыми дәрежесі туралы ақпарат, сондай-ақ халықаралық деректер

базасындағы авторлар профилдерінің идентификаторларына сілтемелер «Авторлар туралы ақпарат» бөліміндегі мақалада орналастырылған.

«ҚазҰУ Хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» қолжазбаны жариялауға дейін қарастыруға қабылданған туралы ақпаратты тағайындалған рецензенттерден басқа үшінші тұлғаларға жарияламайды. Сондай-ақ, редакторлар рецензенттер туралы ақпаратты авторларға және басқаларға жарияламайды.

Басылым процесіне қатысушылардың осы және басқа да мінез-құлық нормалары, яғни авторлар, редакция алқасының мүшелері, баспагер мен шолушыларға арналған мінез-құлық қағидалары, нормалары мен стандарттары, [эл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың ғылыми журналдары үшін жариялау этикасына](#) негізделген.

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы» ғылыми журналының редакция алқасының мүшелері кәсіби қызметінде эл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың ғылыми журналдары үшін басылым этикасы қағидалары мен нормаларын ұстанады. [Жариялау этикасы комитетінің \(COPE\)](#) халықаралық жариялау этикалық стандартына, сондай-ақ [Scopus \(Elsevier\) журналдарын шығарудың этикалық қағидаларына](#), эл-Фараби атындағы ҚазҰУ ғалымының этикалық кодексіне сәйкес әзірленген.

Жариялау этикасы редакторларға, рецензенттерге және авторларға арналған этикалық мінез-құлық нормаларын, қағидалары мен стандарттарын, мүдделер қақтығысын, этикалық емес мінез-құлықты анықтау шараларын, мақаланы алып тастау (кері тарту), түзету және теріске шығару жөніндегі нұсқаулықтарды белгілейді.

Жарияланымның барлық қатысушылары, атап айтқанда әр автор, ғылыми редактор, шолушы, жауапты хатшы, «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы» ғылыми журналының редакциялық кеңесінің мүшелері жариялау этикасының қағидаларын, нормалары мен стандарттарын сөзсіз ұстануы керек. Этикалық қағидаларды сақтау ғылыми журналдың сапасын қамтамасыз ету үшін де, сақтау үшін де, жариялау процесіне қатысушылар арасында сенім мен сыйластықты қалыптастыру үшін де маңызды.

Этикаға жат мінез-құлық деп авторлардың, редакторлардың немесе баспагерлердің өз мақалаларына тәуелсіз шолу жасаған кезде, келісімшарттық және жалған шолу кезінде, ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жариялау, жалған авторлық, зерттеу нәтижелерін бұрмалау және жасау, сенімсіз псевдо-жариялау агенттік қызметіне жүгіну жағдайындағы әрекеттері жатады. ғылыми мәтіндер, мақалалардың қолжазбаларын авторлардың рұқсатынсыз басқа басылымдарға беру, материалдарды авторлардан үшінші тұлғаларға беру, редакторлық процестердің авторлық және құпиялылық қағидалары бұзылған жағдайлар, дәйексөз, плагиатпен айла-шарғы жасау.

Редакциялық кеңес мүшелеріне арналған жариялау этикасының қағидалары

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы» журналының редакциялық кеңесінің мүшелері журналдың дамуына, жетілдірілуіне, журналдың халықаралық мәліметтер базасында насихатталуына жауап береді, пікір еркіндігі қағидаларын ұстануға, журнал авторлары мен оқырмандарының ғылыми және кәсіби қажеттіліктерін қанағаттандыруға, журнал авторының, рецензенті мен баспагерінің коммерциялық мүдделеріне ықпал етуге жол бермеуі керек. Материалдарды жариялау туралы шешімдер қабылдау, сондай-ақ ғылыми жарияланымдардың сапасын жақсарту, жариялау процесінің барлық кезеңдерінде ақпараттық деректердің құпиялығын қорғау үшін барлық мүмкін шараларды қабылдауы керек.

Барлық авторлардың теңдігі. Авторлар ұсынған материалдарды журналға жариялау туралы шешім қабылдау үшін редакция алқасының мүшелері жауап береді. Редакция алқасының мүшелері қолжазбаларды нәсіліне, жынысына, жыныстық бағдарына, діни

сенімдеріне, этникалық құрамына, азаматтығына, авторлардың саяси көзқарастарына және коммерциялық көзқарастарына қарамастан интеллектуалды мазмұнына қарай бағалау керек.

Қолжазбаны жариялау туралы шешім қабылдау. Редакцияға жіберілген мақалалардың қайсысы жариялануы керек деген мәселені журналдың редакция алқасы форматтауға, плагиатқа қойылатын талаптарға сәйкестігін тексеру нәтижелері бойынша және ғылыми шолу нәтижелері бойынша қабылдайды. Қолжазбаны жариялау туралы шешім қабылдаған кезде редакция алқалы журналдың саясаты мен баспа этикасын басшылыққа алады, плагиат, ғылыми этика қағидаларын, стандарттарын және нормаларын бұзу және авторлық құқықты бұзу белгілері бар мақалаларды жариялауға жол бермейді.

Этикаға жат мінез-құлық белгілері, плагиат, плагиат, авторлардың шамадан тыс өзін-өзі сілтеуі және мүдделер қақтығысы бар мақалаларды жариялау үшін редакция алқасының мүшелері жауап береді. Егер мақала жазу кезінде жариялау және / немесе ғылыми этика қағидалары бұзылған болса, журналдың ғылыми редакторы редакцияның шешіміне сүйене отырып, басылымнан бас тартуы керек. Мақалаларды автор (лар) немесе журналдың редакторлары алып қоюы мүмкін. Редакциялық кеңес СОРЕ ұсынымдары негізінде жарияланған және / немесе ғылыми этиканы бұзған жағдайда жарияланған мақалалардан бас тартуды (алып тастауды) жүзеге асырады. Мақала келесі жағдайда алынады / алынып тасталады (кері тартылады):

- алынған мәліметтердің сенімсіз екендігі немесе заңсыз әрекеттер нәтижесінде алынғандығы туралы нақты дәлелдер болса, мысалы, деректерді бұрмалау;

- қолжазбаның «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы» журналында жарияланғанға дейін оны басқа редакцияда жариялау фактісін анықтау.

- мақалада плагиаттың анықталуы, оның ішінде фигуралар, графиктер, кестелер және т.б.

- мақалада басқа ғалымдарға және олардың зерттеулеріне теріс әсер етуі мүмкін өрескел қателіктердің болуы, мысалы, қате есептеу немесе эксперименттік қате;

- үшінші тұлғалардың мақалаға немесе оның жекелеген бөліктеріне авторлық құқыққа қатысты талаптардың пайда болуы;

- мақалада жариялау қағидаларына, стандарттарына және нормаларына және / немесе ғылыми этикаға қайшы келетін ақпараттың болуы.

Жоғарыда аталған жағдайларда журналдың редакциялық кеңесі тексеру жүргізеді, оның нәтижелері бойынша мақаланы жариялаудан алып қоюға / алып қоюға (қайтарып алуға) болады. Ол үшін мақаланы жариялаудан алып тастау актісі жасалады, оны ғылыми редактор растайды және қол қояды. Актінің көшірмесі авторға мақаланың сәйкестігі үшін жіберіледі.

Осыдан кейін журналдың веб-сайтында мақала себептері көрсетілген қайғылы деп белгіленеді. Редакция мақаланы кері қайтарып алу (алып тастау) туралы ақпаратты журнал веб-сайтының басты бетінде жариялайды және мақаланы алып тастау (кері қайтарып алу) процедурасынан кейін журналдың келесі санына орналастырады.

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы» журналының редакциясы жарияланған сандарда анықталған бұзушылықтарға қатысты барлық негізделген өтініштерді жауапкершілікпен, объективті және мұқият қарастырады.

Редакторлар материалды жариялағаннан кейін олар анықтаған қателіктер мен бұзушылықтар туралы редакцияға мүмкіндігінше тезірек хабарлауды авторлар мен рецензенттердің жауапкершілігі мен міндеті деп санайды.

Құпиялылық қағидаты.

Қолжазбаны қарау сатысында (ол жарияланғанға дейін) редакторлар мен редакция алқасы мүшелері бұл туралы ақпаратты авторлардан, тағайындалған рецензенттерден және баспагерлерден басқа ешкімге жарияламауы керек. Қарауға алынған кез келген қолжазба құпия материал ретінде қарастырылуы керек. Ғылыми редакторлардың рұқсатынсыз қолжазбалар үшінші тараппен көрсетілмеуі немесе талқыланбауы керек. Редакциялық кеңес

мүшелері қабылданбаған қолжазбаларды авторлардың жазбаша келісімінсіз редакция мүшелері өз зерттеулерінде пайдаланбауын қамтамасыз етеді.

Этикаға жат мінез-құлық талаптарын қарау. Редакция алқасының мүшелері қолжазба авторының (авторларының) әдепсіз қылықтары туралы және «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы» журналында жарияланған әр шағымды мақалаларын алған уақытына қарамастан жеке-жеке қарауы керек. Редакция алқасының мүшелері осындай талаптарға қатысты объективті және адекватты шаралар қабылдауы керек. Егер талаптың дәлелдері расталса, редакция алқасының мүшелері қолжазбаны басудан бас тартуға және автормен хат алмасу үшін одан әрі ынтымақтастықты тоқтатуға тиісті, теріске шығаруды жариялауға, сондай-ақ автордың (авторлардың) этикаға жат қылықтарын одан әрі тоқтату үшін басқа шараларды қабылдауға құқылы.

***Редакциялық алқаның міндеттері мен жауапкершіліктері**

«ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериясы» журналының ғылыми редакторының міндеттері мен жауапкершіліктері жауапты хатшы, редакция алқасының мүшелері тиісті бекітілген лауазымдық нұсқаулықтарда көрсетілген.

Автордың басылым этикасының принциптері

Бір реттік басылым. Автор (лар) редакторға ұсынылған мақаланың қолжазбасы басқа басылымдарда қарастыруға ұсынылмағанына кепілдік береді. Бір уақытта бірнеше журналдарда / басылымдарда қолжазбаны ұсынуға жол берілмейді және бұл басылым этикасы, стандарттары мен нормаларын өрескел бұзу болып табылады.

Қолжазбаның авторлығы. Қолжазбаны дайындауға ең үлкен интеллектуалды үлес қосқан адам (екі және одан да көп авторлармен бірге) авторлар тізімінде бірінші болып көрсетіледі. Әр мақала үшін хат жазуға автор тағайындалуы керек, ол мақаланың соңғы нұсқасын дайындауға, редакциямен байланысуға жауапты, оған жеткілікті үлес қосқан барлық зерттеушілердің қатысуын (егер авторлардың саны біреуден көп болса) авторлар тізіміне енгізуді қамтамасыз етуі керек, сонымен қатар мақұлдауды алады. басылымға редакцияға жіберу үшін барлық авторлардан қолжазбаның соңғы нұсқасы. Қолжазбада / мақалада аталған барлық авторлар шығарманың мазмұнына жауап береді.

Түпнұсқалық принципі. Автор (лар) қолжазбада келтірілген зерттеу нәтижелерінің өзіндік жұмысты ұсынатындығына және плагиат тексерушісі жүйесі арқылы қолжазбаны тексеру барысында анықталуы мүмкін қате болмауы мен плагиаттың болмауына кепілдік береді.

Этикалық емес мінез-құлық, плагиат, өзін-өзі плагиат, өзіне сілтеме жасау, бұрмалау, ойдан шығару, деректерді бұрмалау, жалған авторлық, қайталану, мүдделер қақтығысы мен алдау белгілері бар мақалаларды жариялауда авторлар жауапты.

Дереккөздерді растау принципі. Автор (лар) зерттеу барысында өзі (өздері) пайдаланған (дар) ғылыми және басқа дереккөздерді дұрыс көрсетуге міндеттенеді. Басқа біреудің шығармасының кез-келген бөліктерін қолданған жағдайда және / немесе басқа автордан (авторлардан) өтініштер алған кезде, қолжазбада түпнұсқа дереккөздің авторын (авторларын) көрсететін библиографиялық сілтемелер болуы керек. Күмәнді дереккөздерден алынған ақпарат қолжазбаны дайындауда пайдаланылмауы керек.

Егер рецензенттерге, ғылыми редакторға, журналдың редакция алқасының мүшелеріне (зерттеушілеріне) зерттеу нәтижелерінің шынайылығы мен сенімділігіне күмәнданатын болса, автор (лар) қолжазбада келтірілген нәтижелерді немесе фактілерді растайтын қосымша материалдар ұсынуы керек.

Жариялау процесіндегі қателіктерді түзету. Егер шығармадағы қателіктер мен дәлсіздіктер жариялау процесінің кез-келген кезеңінде анықталса, авторлар бұл туралы ғылыми редакторға шұғыл хабарлауға және журнал сайтында тиісті түзетудің (Erratum немесе Corrigendum) сайтында жариялау үшін жіберілген қателерді жоюға немесе түзетуге көмек көрсетуге міндеттенеді. Егер түзетуге болмайтын өрескел қателер табылса, автор (лар) қолжазбаны / мақаланы алып тастауы керек.

Жариялау этикасы қағидаты. Авторлар сын-пікірлерге немесе зерттеулерге қатысты түсініктемелерге, сондай-ақ рецензия мен жариялауға қатысты редакциямен өзара қарым-қатынасқа қатысты этикалық нормаларды сақтауға міндетті. Авторлардың этикалық қағидаларды сақтамауы баспа этикасын өрескел бұзу ретінде қарастырылады және қолжазбаны рецензиялаудан және / немесе жариялаудан алып тастауға негіз болады.

Рецензент үшін жариялау этикасының принциптері

Сараптамалық шолудың объективтілік принципі. «ҚазҰУ хабаршысы. Математика, механика, информатика сериялары» қолжазбаны объективті түрде сараптамалық бағалауды жүзеге асыруға міндеттенеді. Қолжазба авторының (авторларының) жеке сынына жол берілмейді. Рецензент өз түсініктемелерінің себептерін келтіріп, қолжазбаны қабылдау немесе оны қабылдамау туралы шешімін негіздеуі керек.

Автордың (авторлардың) азаматтығы, діни бағыты, саяси немесе басқа көзқарастары рецензенттің (авторлардың) қолжазбасын қарау кезінде ескерілмеуі және ескерілмеуі керек.

Редакторлық шешімдерге рецензенттің қосқан үлесі. Рецензенттер (рецензенттер) ұсынған рецензия редакцияға жариялауға көмектеседі және авторға (авторларға) қолжазбаны жақсартуға көмектеседі. Қолжазбаны баспаға қабылдау, туындыны өзгертуге немесе қайта қарауға авторға қайтару туралы шешімді немесе басылымнан бас тарту туралы шешімді рецензия нәтижелері бойынша редакция қабылдайды.

Бір-біріне рецензиялаудың уақтылығы принципі. Рецензент редактор анықтаған мерзімде, бірақ қолжазбаны қарау үшін алған күннен бастап екі айдан кешіктірмей шолу жасауға міндетті. Егер мақаланы қарау және белгіленген мерзімде рецензия дайындау мүмкін болмаса, онда рецензент бұл туралы ғылыми редакторға дереу хабарлауға міндетті.

Ұсынылған қолжазбаны қарау кезінде оның біліктілігі сәйкес келмейді немесе шешім қабылдауға жеткіліксіз деп санайтын рецензент бұл туралы ғылыми редакторға дереу хабарлауға және қолжазбаны қараудан бас тартуға міндетті.

Рецензенттің құпиялылық принципі. Рецензентке рецензентті бағалауға ұсынылған қолжазба құпия материал ретінде қарастырылуы керек. Рецензент оны көрсетуге және / немесе басқалармен журналдың ғылыми редакторынан және / немесе автордан (авторлардан) жазбаша рұқсат алғаннан кейін ғана талқылауға құқылы.

Рецензиялау және жариялау процесінде алынған ақпарат пен зерттеу идеяларын шолушы (-лар) жеке басының пайдасы үшін пайдаланбауы керек.

Дереккөздерді растау принципі. Рецензент қарастырылып отырған қолжазбаның зерттеу нәтижелеріне әсер ететін, бірақ автор (лар) келтірмеген ғылыми еңбектерді көрсетуі керек. Сондай-ақ, рецензент ғылыми редактордың назарын қарастырылып отырған қолжазба мен өзі туралы бұрын жарияланған туынды арасындағы маңызды ұқсастықтарға немесе кездейсоқтықтарға аударуға міндетті.

Егер рецензент қолжазбада плагиат, дұрыс емес қарыз алу, жалған және жалған материалдар немесе зерттеу нәтижелері бар деп санауға жеткілікті негіздер болса, онда ол қолжазбаның жариялануына жол бермеуі керек және басылым принциптері, стандарттары мен нормалары мен ғылыми этика нормалары бұзылғандығы туралы журналдың ғылыми редакторына хабарлауы керек.

Мүдделер қақтығысы

Жариялау этикасы комитеті (COPE) анықтаған мүдделер қақтығысы деп авторлар, рецензенттер немесе редакторлар кеңесінің мүшелері жарияланған материалдарға қатысты олардың пікірлеріне әсер ете алатын айқын емес мүдделері бар жанжалды жағдайларды айтамыз. Мүдделер қақтығысы рецензенттің және редакция алқасы мүшелерінің ғылыми пікіріне әсер етуі мүмкін қаржылық, жеке немесе кәсіби жағдайлар болғанда және соның нәтижесінде қолжазбаны жариялауға қатысты редакция алқасының шешімінде пайда болады.

Журналдың жауапты редакторы қолжазбаны жариялау процесінің барлық қатысушыларынан мүдделер қақтығысын ашуды талап етуі керек.

Академиялық редактор, редакция алқасының мүшесі және рецензенттер редакцияның шешіміне қандай да бір әсер етуі мүмкін мүдделер қақтығысын ашуы керек. Редакция

алқасының мүшелері қолжазбаны қандай-да бір байқауға қатысқан жағдайда қараудан бас тартуы керек.

Журналға қарау үшін қолжазбаны ұсыну кезінде автор (лар) зерттеуді қаржыландырудың барлық көздері қолжазба мазмұнында көрсетілгендігін мәлімдейді; ұсынылған қолжазбаға байланысты мүдделер қақтығысын тудыруы мүмкін қандай коммерциялық, қаржылық, жеке немесе кәсіби факторлар бар екенін көрсетіңіз. Автор (лар) ілеспе хатта, егер мүдделер қақтығысы болса, олардың пікірінше, олардың қолжазбаларын объективті бағалай алмайтын ғалымдарды көрсете алады.

Рецензент қолжазбаға байланысты авторлардың кез-келгенімен бәсекелестік, ынтымақтастық немесе басқа қатынастардан туындайтын мүдделер қақтығысын тудыруы мүмкін қолжазбаларды қарастырмауы керек.

Егер қолжазбаның мазмұнымен мүдделер қақтығысы болса, жауапты редактор бұл туралы ғылыми редакторға хабарлауы керек, содан кейін ғылыми редактор қолжазбаны тексеру мен қарауды басқа редакторға / рецензентке тапсырады.

Шолу мен қарау барысында қатысушылар арасында мүдделер қақтығысының болуы қолжазбадан бас тартуды білдірмейді.

Барлық мүдделі тараптар, мүмкіндігінше, жариялаудың барлық кезеңдерінде кез-келген вариациядағы мүдделер қақтығысы пайда болуына жол бермеуі керек. Кез-келген мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда, бұл жанжалды анықтаған адам бұл туралы редакцияға дереу хабарлауы керек. Бұл басылымның, ғылыми этиканың, стандарттардың, нормалардың кез келген басқа бұзылуына да қатысты.